

Kunnskapsdepartementet

Vår ref: PAL Oslo 23. oktober 2013

Høring om endringer i Universitets- og høskoleloven – innstegstillinger

Viser til høring med frist 1. november fra Kunnskapsdepartementet om endringer i Universitets- og høskoleloven og forslag om innstegstillinger. Forslaget om slike stillinger ble fremmet i forskningsmeldingen i vår. Tekna uttrykte da en betinget støtte til forslaget. Vi støtter forslaget om lovendring som nå er lagt fram gitt at følgende forutsetninger er oppfylt:

- ◆ Innstegsstillingene bør gjøres seksårige, blant annet for å tydeliggjøre at dette er noe annet enn nytt navn på post.doc. stillingene
- ◆ Før prøveprosjektet igangsettes må det utarbeides retningslinjer for hvilket ansvar institusjonen har for oppfølging av personer i innstegsstillinger. Det bør også spesifiseres hvilke rettigheter man har dersom forutsetningene for prosjektet endrer seg i perioden.
- ◆ Kriteriene for hva som skal til for fast ansettelse må være entydige og realistiske.
- ◆ Det må være klart hva som skjer med dem som ikke får fast ansettelse etter endt periode.
- ◆ Det må være klare retningslinjer for hvordan arbeidsgiver skal følge opp og evaluere kandidatene underveis. I tillegg til sluttmaal bør det være underveismaal og klare rutiner for underveisevaluering. Det må være mulig å korrigere retningen flere ganger i løpet av kvalifiseringsperioden om man ikke ligger an til å nå målsettingene.
- ◆ Det må være klare retningslinjer for hva som finansieres gjennom en innstegsstilling dersom den skal fungere som en karrierevei: den bør blant annet inkludere driftsmidler for den ansatte.
- ◆ Ansatte i innstegsstillinger må kunne stå som hovedsøker på søknader om forskningsfinansiering.
- ◆ Det må ligge klare kriterier til grunn for hvordan stillingene skal fordeles.
- ◆ Den akademisk friheten til selv å velge problemstillinger må gjelde også ansatte i innstegsstillinger.

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782
MVA

Teknas kommentarer til lovforslaget om innstegstillinger

Innstegstillinger er først og fremst et verktøy for å beholde og utvikle unge forskertalenter i akademia. Det er i dag en oppfatning innenfor mange av våre fag at de beste forskertalentene velger bort akademia til fordel for jobb andre steder med bedre arbeidsbetingelser.

På arbeidstakersiden har Tekna og Akademikerne støttet forslaget fordi det gir større forutsigbarhet for den enkelte som blir ansatt i innstegstilling og det vil bidra til å rekruttere gode kandidater til forskning i akademia.

Den forrige regjeringen avklarte at innstegstillingene skal være en prøveordning, den skal gjelde 300 stillinger og den skal gjelde innenfor noen fag. Tekna forutsetter derfor at innstegstillingene vil være en prøveordning med ekstra stillinger og egen finansiering.

Tekna ser ikke på dette forslaget som en løsning på utfordringene med midlertidighet i Akademia. For Tekna er det uklart hvordan innføringen av innstegstillingen vil påvirke utfordringene knyttet til midlertidighet. Departementet sier i høringsnotatet heller ingenting om dette, mer enn at ordningen representeter en ”akseptabel balanse mellom midlertidighet og langsiktighet.” Tekna ønsker videre dialog med departementet og politiske myndigheter om disse spørsmålene.

Ordningsen med innstegstillinger framstår i høringsssaken som uferdig. Det fremkommer ikke hvilket nivå innstegsstillingen skal lede frem til, hvordan prinsippet om at den beste skal ansettes kan ivaretas, og ordningen vurderes ikke i sammenheng med andre (midlertidige) stillingskategorier. Tekna savner en drøfting av innstegsstillinger sett i lys av tilsvarende ordninger i andre land (”tenure track”). Departementet bør avklare disse spørsmålene i forbindelse med utarbeidelsen av forskrifter.

Den ansatte i innstegstilling skal ifølge departementet utføre alle oppgaver som ligger til en ordinær stilling, det vil si både undervisning, forskning og formidling, herunder ledelse av slike aktiviteter. Kompetanseutviklingen blir dermed bredere enn i forsker-, postdoktor- og stipendiatstillinger hvor hovedvekten er lagt på forskningsoppgaver. Dette er Tekna positive til.

Vi står gjerne til disposisjon med våre synspunkter i den videre prosessen fram mot etablering av en forsøksordning med innstegstillinger.

Alternative lovtekster

Tekna støtter alternativ 1 i forslaget fordi det best underbygger målet om å rekruttere unge dyktige forskeremner til et forutsigbart karriereløp. Kandidatene som skal inn i denne typen stillinger må vite hvilke kompetansekrav og kriterier som vil bli lagt til grunn ved fast ansettelse. Det er viktig at intensjonen med stillingskategorien blir ivaretatt. Innstegsstillinger må ikke føre til enda lenger vei til fast ansettelse.

Departementet vil forskriftsfeste nærmere regler om vilkår for å bli ansatt, innholdet i stillingen, evalueringer og rett til fast ansettelse. Departementet foreslår et alternativ 2 til lovtekst som åpner for en mer ”helhetlig” vurdering av ”forskningskompetanse, egnethet og dyktighet innen undervisning og veiledning, eventuelt krav til formidling og tiltrekke ekstern finansiering til forskningsgruppen vedkommende leder, lederegenskaper for forskningsgrupper, og evne til å slutte opp om fagmiljøets strategi i den avsluttende vurderingen.”

Tekna mener at alternativ 2 framstår som mindre forutsigbart enn alternativ 1 og dermed mindre attraktivt for aktuelle kandidater. Kriteriene som departementet lister opp under alternativ 2 gir stort rom for skjønn og gir for stor usikkerhet om hva som vil være kriteriene for fast ansettelse. Kravet om lojalitet og kravet om skaffe ekstern finansiering kan gå på bekostning av friheten til selv å velge problemstillinger innenfor det forskningsområdet som er definert for stillingen.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Ivar Horneland Kristensen
generalsekretær